מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבחין בין לאומיות אתנית, לאומיות ליברלית ולאומנות
- לנתח מקור קלאסי המציג הגדרה אזרחית של אומה
- לזהות סימנים לכך שלאומיות הופכת ללאומנות

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת המושגים

1. ב – דת, שפה, תרבות ועבר משותף
2. ג – בחרנו
3. ב – הלאום מעל הכול ודחיית שונים
4. ב – משאל עם יומיומי
5. ג – אהבת המולדת תוך כבוד לאחרים
6. א – קבוצה החיה במדינה שרוב תושביה בני לאום אחר
7. ב – ארנסט רנאן

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – יש שלושה דגמים: אתני, ליברלי ולאומנות
2. לא נכון – בליברלית חשוב הרצון המשותף לחיות יחד, לא המוצא
3. לא נכון – להפך, הלאומנות דוחה ומדירה את השונה
4. נכון – הדימוי הוא משפחה ענקית עם סיפור מדור לדור
5. לא נכון – פטריוטיות מכבדת עמים אחרים, לאומנות מעמידה את הלאום מעל הכול
6. לא נכון – הם נוספו כרקע והקשר היסטורי ולא מופיעים בסרטון

חלק ג' – השלמת מילים

1. אתנית
2. ליברלית
3. לאומנות
4. בחרנו
5. יומיומי
6. לאומי

חלק ד' – התאמה

- 1 – ה (שייכות לפי מוצא, דת ושפה משותפים)
- 2 – ג (שייכות לפי הסכמה ורצון לחיות יחד)
- 3 – ב (הלאום מעל הכול ודחיית השונה)
- 4 – ד (אהבת מולדת מתוך כבוד לעמים אחרים)
- 5 – א (הוגה שהגדיר אומה כרצון משותף)

חלק ה' – שאלות פתוחות

1. העם מחובר כמו משפחה גדולה דרך דת, שפה, תרבות ועבר משותף שעובר מדור לדור
2. פטריוטיות היא אהבת מולדת מתוך כבוד לאחרים, ואילו לאומנות מעמידה את הלאום מעל הכול ודוחה שונים
3. כי הם רואים שלושה מודלים שונים ולא יודעים איזו לאומיות הם היו רוצים שתהיה

חלק ו' – למחשבה

1. תשובה טובה תתייחס לשילוב בין עבר משותף להסכמה חופשית לחיות יחד, אפשר להיעזר במגילת העצמאות כדוגמה
2. למשל: תחושת עליונות על עמים אחרים, ודחייה או פגיעה במי שונה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אתנית - מוצא ועבר משותף; ליברלית - הסכמה ורצון משותף
- למשל תחושת עליונות או דחיית שונים
- פטריוטיות מכבדת אחרים, לאומנות מדירה ותוקפנית

טיפים להפעלה:

- אפשר לקשר בין הכינויים מהסרטון (אתני/ליברלי) לכינויים מתוכנית הלימודים (אתני-היסטורי/ליברלי-אזרחי)
- מומלץ להשתמש בדף לאחר הצפייה בסרטון ולפני משחק התפקידים בכיתה

דף תרגול: ביקור בביתני הלאומים – סוגי לאומיות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יש שלושה סוגים של לאומיות. בדף נלמד מה ההבדל בין כל סוג, ולמה סוג אחד מסוכן.

📖 מילון קטן:

לאומיות אתנית	שייכות לפי מוצא, דת, שפה ועבר משותף
לאומיות ליברלית	שייכות לפי רצון לחיות יחד סביב ערכים משותפים
לאומנות	לאומיות קיצונית שמעמידה את הלאום מעל הכול ודוחה שונים
פטריוטיות	אהבת המולדת בלי לבטל עמים אחרים
ריבונות	שלטון עצמי מלא של מדינה בלי התערבות מבחוץ
מיעוט לאומי	קבוצה במדינה ששונה מהרוב במוצא, שפה או דת
משאל עם יומיומי	ביטוי של רנאן לרצון מתמיד לחיות יחד כאומה

1 חלק א' – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מחבר עם בסוג הראשון?

א) רק מקום עבודה משותף ב) דת, שפה, תרבות ועבר משותף ג) רק גודל השטח

ד) רק מטבע משותף

2. איזו מילה חשובה בסוג השני?

א) נולדנו ב) נכבשנו ג) בחרנו ד) ירשנו

3. מה מאפיין את הסוג השלישי המסוכן?

א) שוויון לכולם ב) הלאום מעל הכול ודחיית שונים ג) דמוקרטיה מלאה ד) פתיחות לזרים

4. רנאן אמר שהאומה היא כמו...

א) מלחמה בלתי פוסקת ב) משאל עם יומיומי ג) שושלת מלכים ד) חוזה כלכלי

5. מהי אהבת מולדת בלי לפגוע באחרים?

א) שנאת זרים ב) ביטול המדינה ג) אהבת המולדת תוך כבוד לאחרים ד) מרד בשלטון

6. מהי קבוצה ששונה מרוב התושבים?

א) קבוצה החיה במדינה שרוב תושביה בני לאום אחר ב) הצבא של המדינה ג) מפלגה קטנה

ד) שכבת גיל צעירה

7. מי אמר שאומה היא הסכמה לחיות יחד?

א) ג'וזפה מאציני ב) ארנסט רנאן ג) דני אבדיה ד) לא ידוע

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	יש רק סוג אחד של לאומיות	☐	☐
2	בלאומיות הליברלית חשוב מאוד מאיפה באת	☐	☐
3	הלאומנות מקבלת בברכה את מי ששונה	☐	☐
4	בלאומיות האתנית העבר המשותף מחבר בין בני העם	☐	☐
5	פטריוטיות ולאומנות הן אותו הדבר	☐	☐
6	רנאן ומאציני מוזכרים בשם בתוך הסרטון עצמו	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בביתן הראשון מוצגת הלאומיות ה _____

2. בביתן השני מוצגת הלאומיות ה _____

3. בביתן השלישי מוצגת ה _____ , המפחידה את הילדים

4. המילה החשובה בביתן הליברלי היא ' _____ '

5. רנאן כינה את קיומה של אומה 'משאל עם _____ '

6. מי שחי במדינה ושונה מרוב התושבים נקרא מיעוט _____

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לאומיות אתנית	___	**א.** הוגה שהגדיר אומה כרצון משותף
2. לאומיות ליברלית	___	**ב.** הלאום מעל הכול ודחיית השונה
3. לאומנות	___	**ג.** שייכות לפי הסכמה ורצון לחיות יחד
4. פטריוטיות	___	**ד.** אהבת מולדת מתוך כבוד לעמים אחרים
5. ארנסט רנאן	___	**ה.** שייכות לפי מוצא, דת ושפה משותפים

5 חלק ה' – שאלות פתוחות

ענו בקצרה.

1. הסבירו את הדימוי 'משפחה ענקית' בביתן האתני

2. מה ההבדל בין פטריוטיות ללאומנות?

3. מדוע הילדים בסרטון חשים מבוכה בסוף?

6 חלק ו' – למחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. האם יכולה להתקיים לאומיות המשלבת את הדגם האתני והדגם הליברלי? הסבירו עם דוגמה

2. הציעו שני סימנים לכך שגאווה לאומית הופכת ללאומנות

כרטיס יציאה

מה ההבדל המרכזי בין לאומיות אתנית ללאומיות ליברלית?

מהו סימן אחד לכך שלאומיות הפכה ללאומנות?

מהי פטריוטיות ובמה היא שונה מלאומנות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀